

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ชื่อและนามสกุล นางกัณทิมา คุณาวงศ์
แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต
2. อาจารย์ ดร. อิศเรศ สันสนียวิทย์กุล

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

พ.อ. อภิสิทธิ์ อภิสิทธิ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พันเอกอิทธิเดช จันโททัย)

อ. อภิสิทธิ์

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต)

อ. อิศเรศ

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. อิศเรศ สันสนียวิทย์กุล)

ดร. สุจินต์ วิสุทธิธำ

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสุทธิธำ)

32

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ผู้วิจัย นางกณทิมา คุณาวงศ์ รหัสนักศึกษา 2513007928 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนต์วีวัฒน์ (2) อาจารย์ ดร. อิศเรศ ศันสนีย์วิทยกุล
ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (3) แนวทางการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวน 920 คน กลุ่มตัวอย่าง 279 คน กำหนดแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความตั้งใจคงไว้ซึ่งสมาชิกภาพขององค์การ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แก่ ความท้าทายของงาน ความตระหนักว่าตนมีความสำคัญต่อองค์การ การมีส่วนร่วมในการบริหาร และความมีอิสระในงาน โดยตัวแปรทั้ง 4 ร่วมกันพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การ ได้ร้อยละ 51.4 (3) แนวทางสำคัญในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การ ได้แก่ ควรกำหนดกฎระเบียบให้มีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสม ให้อิสระในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ ควรปลูกจิตสำนึกพนักงานให้เห็นถึงความสำคัญของงานที่ปฏิบัติ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นริเริ่มใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน ให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการประชุมกำหนดนโยบายตามความเหมาะสมเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานระหว่างพนักงานกับผู้บริหารเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์การ ควรจัดให้มีการพบปะสังสรรค์กันภายในองค์การ เพื่อสร้างความรักความสามัคคีอันจะก่อให้เกิดความผูกพันกันในหมู่พนักงาน นอกจากนั้นผู้บังคับบัญชาควรให้ความชื่นชมและยอมรับในความสามารถของพนักงานที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้พนักงานเกิดความรู้สึกรักว่าตนทรงคุณค่าและมีประโยชน์ต่อองค์การ

คำสำคัญ ความผูกพันต่อองค์การ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

Thesis title: Organizational Commitment of the Office of the Election Commission of Thailand's Officers

Researcher: Mrs. Kanthima Kunawong; **ID:** 2513007928; **Degree:** Master of Public Administration **Thesis advisor:** (1) Papavadee Montriwat, Associate Professor; (2) Dr. Isaes Sunsaneevithayakul; **Academic Year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) level of organizational commitment of the Office of the Election Commission of Thailand's officers; (2) factors affecting the organizational commitment of the Office of the Election Commission of Thailand's officers; and (3) appropriate ways to enhance organizational commitment of the Office of the Election Commission of Thailand's officers.

Population consisted of 920 officers of the Office of the Election Commission of Thailand, from which 279 samples were obtained through stratified proportional sampling method. Accidental sampling method was also applied. Research instrument was questionnaire. Statistical tools employed were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The findings showed that (1) organizational commitment of officers of the Office of the Election Commission of Thailand was at high level, with the highest mean on the aspect of intention to remain organizational membership; (2) factors affecting organizational commitment were challenge of work, realization of self-importance to the organization, participation in administration, and work autonomy, all 4 variables could predict organizational commitment at 51.4 percent (3) appropriate ways to enhance organizational commitment were: there should be more flexibility in rules and regulation necessary to facilitate workflow, more work autonomy and opportunities in making decision, officers should be instilled the realization of the importance of their operation, they should be provided with opportunities to initiate new ideas, and to participate in the meeting concerning policy formulation so to exchange their view with the executives which would lead to organization development, moreover, there should be parties or get together meetings in house to foster organizational harmony that would strengthen the commitment among officers, in addition, the management should admire and accept the officers with good performances or high capabilities, which would result in their confidence of their invaluableness and their worth to the organization.

Keywords: Organizational Commitment, Office of the Election Commission of Thailand

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ภาวดี มนต์วิวัฒน์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมานับแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่งจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถาม และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกท่านที่เสียสละเวลา และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เจ้าหน้าที่สาขาวิชาวิทยาการจัดการทุกท่านที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้แต่งตำรา และเอกสารต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยใช้อ้างอิงในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ตลอดมา

กัณทิมา คุณวงศ์

ตุลาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร.....	8
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร.....	18
ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	44
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติของพนักงานสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	47

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง.....	56
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยลักษณะงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	62
ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างความผูกพัน ต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	70
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
สรุปการวิจัย.....	75
อภิปรายผล.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	95
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม).....	96
ข แบบสอบถาม.....	98
ประวัติผู้วิจัย.....	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงการกำหนดขนาดตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน.....	38
ตารางที่ 3.2 เกณฑ์การให้คะแนน.....	40
ตารางที่ 3.3 แสดงระดับความผูกพันต่อองค์กร.....	41
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	44
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	44
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	45
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	45
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับตำแหน่ง.....	45
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวน และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาใน การปฏิบัติงาน.....	46
ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็น ที่มีต่อปัจจัยลักษณะงานของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	47
ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อ ปัจจัยลักษณะงานด้านความมีอิสระในงานของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	48
ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อ ปัจจัยลักษณะงานด้านความท้าทายของงานของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	49
ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อ ปัจจัยลักษณะงานด้านโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานของพนักงานสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	51
ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อ ปัจจัยลักษณะงานด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารของพนักงานสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	53
ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นที่มีต่อ ปัจจัยลักษณะงานด้านความตระหนักว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความผูกพันต่อ องค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	56
ตารางที่ 4.14	แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความผูกพันต่อ องค์การด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานให้องค์การของพนักงานสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	57
ตารางที่ 4.15	แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความผูกพันต่อ องค์การด้านความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมายขององค์การของพนักงานสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	59
ตารางที่ 4.16	แสดงจำนวน ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความผูกพันต่อ องค์การด้านความตั้งใจไว้ซึ่งสมาชิกภาพขององค์การของพนักงานสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	61
ตารางที่ 4.17	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ตัวแปรปัจจัยลักษณะงานพยากรณ์ ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	62
ตารางที่ 4.18	แสดงตัวแปรปัจจัยลักษณะงานที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การของ พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	63
ตารางที่ 4.19	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ตัวแปรปัจจัยลักษณะงานพยากรณ์ ความผูกพันต่อองค์การด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานให้องค์การของ พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	64
ตารางที่ 4.20	แสดงตัวแปรปัจจัยลักษณะงานที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การ ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานให้องค์การของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	65
ตารางที่ 4.21	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ตัวแปรปัจจัยลักษณะงานพยากรณ์ ความผูกพันต่อองค์การด้านความเชื่อมั่นและยอมรับเป้าหมายขององค์การ ของพนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	66
ตารางที่ 4.22	แสดงตัวแปรปัจจัยลักษณะงานที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การ ด้านความเชื่อมั่น และยอมรับเป้าหมายขององค์การของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.23	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้ตัวแปรปัจจัยลักษณะงานพยากรณ์ ความผูกพันต่อองค์การด้านความตั้งใจไว้ซึ่งสมาชิกภาพขององค์การของ พนักงานสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	68
ตารางที่ 4.24	แสดงตัวแปรปัจจัยลักษณะงานที่สามารถพยากรณ์ความผูกพันต่อองค์การ ด้านความตั้งใจไว้ซึ่งสมาชิกภาพขององค์การของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	69
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าความถี่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนว ทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.....	70
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าความถี่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนว ทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การด้านองค์การควรดำเนินการใด เพื่อให้ท่านพร้อมที่จะทุ่มเทกับการทำงานมากขึ้น.....	71
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าความถี่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนว ทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การด้านองค์การควรดำเนินการใด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเพิ่มการยอมรับเป้าหมายขององค์การ.....	72
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าความถี่ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนว ทางในการเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์การด้านองค์การควรดำเนินการใดจึงจะ สามารถทำให้นุเคราะห์ความต้องการที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์การต่อไป.....	73

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 แผนภูมิโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง.....	26
ภาพที่ 2.2 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของด้านกิจการบริหารกลาง.....	27
ภาพที่ 2.3 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของด้านกิจการสืบสวนสอบสวน และวินิจัย.....	28
ภาพที่ 2.4 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของด้านกิจการบริหารงานเลือกตั้ง.....	29
ภาพที่ 2.5 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของด้านกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียง ประชามติ.....	29
ภาพที่ 2.6 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของด้านกิจการการมีส่วนร่วม.....	30
ภาพที่ 2.7 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานของสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง.....	31
ภาพที่ 2.8 แสดงโครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงานที่ไม่สังกัดด้านกิจการ.....	32

